

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

GLASUL BROGEAN

Органъ на Българското малцинство в Румъния

НАМЕНТЪ
едина .300 лей
... 160

адресъ: Glasul Dobrogean
Str. Pr. Elisabeta 4 Bazargic

Машия Дѣдо Мразъ

и бждни вечерь. неволно се пишашо не сешамъ ва радостъ, че утре е дникъ? срѣдъ разпилянитъ сли, догонващи стармени, изстжпва едато явление.

дамъ азъ Дѣдо тръгналъ изъ на родина: не съ пурмантия, какъвто е савенъ въ лѣскавитъ ки, не съ хиляди звездички по не и съ бѣлоснѣжна да. Пристжпва изъ итѣ друмища на а родина единъ чу старикъ — истински мразъ — цѣлъ ка нѣ отъ ледъ, съ на нѣ погледъ и на нѣ голѣмъ кошъ, пѣ уви! не съ играч хубави подаръци... нѣ съ буци отъ сива нѣ, между които е нѣнатъ страненъ надъ „БЕЗЪ ИДЕАЛЪ“.

вени капки падаха нѣга и бележеха сле нѣа пѣделя пжтъ изъ нѣа насъ дѣдо Мразъ, нѣтази вечерь ще ни ли.

истарико, своя пжтъ нѣаостъ. Знаешъ ли

къмъ кого тръгвашъ ти?.. Ще бждешъ тази вечерь между бедни, гладни хора. С п р и с в о я ходъ на ужасъ и уплаха! Тази вечерь те чакатъ смразени сърдца да имъ донесешъ най-китния даръ — надеждата. При болни люде отивашъ ти и вмѣсто лѣкъ отрова си понесълъ... Спри старче леденъ, отбий се при храма на изгубенитѣ наши идеали и забий камбаната, за да се понесе изъ безкрайната ширь на нашитѣ поля радостната вестъ, че богочовѣка се е родилъ... Може да се просвѣтли мрака и праздника да дойде!

Напразенъ зовъ! — азъ забравихъ, че камбаната е счупена...

Л. П. Станчевъ

— Редакцията на в-къ „Добруджански гласъ“ честити всички свои абонати и четатели съ свѣтлия празникъ на Рождество Христово и искрено имъ пожелава честити дни, свѣтло бждеще и радости!

Съгледународното

положение въ навечерието на Колединитѣ празници

всичко изглежда, че нѣаароднитѣ политическитѣ, които постигна послѣдно време крайнѣ предѣлъ, ще минатъ избухваня до края нѣаднитѣ, следъ които поредъ меродавнитѣ нѣаейски вестници, неми нѣае следватъ изнена нѣаостъта отъ вой нѣае не е избѣгна нѣаилитѣ на голѣми нѣааржавници да закрепирѣмира е ясно до нѣаство, че свѣтътъ се нѣаа върху единъ ба нѣаа погребъ. нѣаа вѣпросъ, нѣаа се пазѣ пълно нѣаавие. Въ последното

заседание на Камарата на общинитѣ, 13 депутати сж внесли въ бюрото на Камарата едно решение, чрезъ което британското правителство се умолява да вземе бързи мѣрки относно едно евентуално ревизиране на всички мирни договори, сключени въ 1919 и 1920 г.

Вънъ отъ това, както итало-абисинската война нѣама изгледитѣ да се свърши скоро, тѣй и въ Далечния изтокъ положението клони повече къмъ война.

Изглежда, че предреченитѣ предположения за 1936 година, какво, свѣтътъ ще се удави отново въ невинна човѣшка кръвъ, ще се сбжднатъ.

Измѣнение чл. 18 отъ закона за Нова Добруджа

Преди да бждатъ разпуснати за коледната ваканция законодателнитѣ тѣла гласуваха, почти безъ всѣкакви разискваня, законопроекта за измѣнение чл. 18 отъ закона за Нова Добруджа, като се даде право на държавата въ срокъ отъ 2 години (продължавайки се значи съ още една година) да се произнесе дали ще закупи предлаганитѣ за проданъ земи и да анулира всички декрети рани продажо покупки, извършени следъ 7 декември 1934 г.

При разискванията се направиха следнитѣ изявления:

Г. Фотино (депутатъ отъ Калиакра — либералъ) *Националната проблема отъ Южна Добруджа е много деликатенъ въпросъ.*

Ок. Гога (шефа на националъ християнската партия) *Когато говоримъ за Четирижгелника трѣбва да се издигнемъ надъ партийнитѣ интереси и да разглеждаме въпроситѣ само отъ гледна точка на защитата на нашитѣ национални интереси.*

Мирчо Канчиковъ (държавенъ подсекретаръ на земедѣлието) *До сега сме взели въ Н. Добруджа 29.400 хектара земя. Защо не мога да ви кажа, защото не искамъ да подхранвамъ съ цифри кампанията на ония, които отиватъ да се оплакватъ въ Лигата на народитѣ!*

Арманъ Калинеску (водачъ на нац.-църънистката партия) *Направихме грѣшка, че изнесохме въ партийния брѣганъ „Дрептата“ нѣакоя подробностъ отъ националната ни политика въ Южна Добруджа. Тия подробности се препечатаха на френски въ една брошура отъ София, която показва, че правителствата ни водятъ една чисто ромънизаторска политика въ този край.*

Н. Бацария (редакторъ на „Адеварулъ“ и „Диминяца“). *Всички земи на изселващитѣ, се турци трѣбва да бждатъ купени само отъ ромънци. Да се внимава българитѣ да не взематъ ни една педя.*

Чети в-къ Добруджански гласъ

Малко безгрижие!

„Ой Коледа, мой Коледа“... защо ми си въ туй време, когато за единъ петакъ куршумъ бия?

„Дошле ми ти скжпи гости“... е, добре сте дошли и на добъръ ви часъ! Господъ да е на помощ и на васъ и на насъ, да даде пшастие, берекетъ и малко... пари, въ заемъ разбира се!

„Хамбари пълни съ жито“...

ей за това хлѣбътъ стана 7 лей, я?

„Животъ, здраве и веселие“... живи сме, здрави сме, но мжжъ безъ пари, огънь да го горн.

„Ой Коледа, ваѣ леле-мале Коледа! И до година ако е все тѣй, на Рождество дали нѣама да празнуваме Възкресение човѣчески отъ всички земни страдания и лишения?“

ДѢЛАТА...

Въ заседанието на Апелативния сждъ отъ Констанца, конституиранъ въ съставъ отъ 5 съветника съ прерогативитѣ на сждбни заседатели, сждещи углавнитѣ престжплѣния, извършени въ предѣлитѣ на Нова Добруджа.

Подсждимитѣ сж Митителу, Шефанъ и др. обвинени, че при опита си да откраднатъ една черга отъ мирни жители — турци, убиватъ единъ отъ последователитѣ на Мохамеда. Гражданската страна не представена! Въ досието една декларация на близкитѣ на убития: „...Ние си отминаваме съ болка на душата отъ туй, де е грѣба на скжпата жертва. Убиха го, за да убиятъ, тѣй като Ибрямъ бѣше съвсемъ невиненъ...“

Убийцитѣ предъ очевиднитѣ доказателства, признаватъ престжплѣнието си, но търсятъ да го оправдаятъ. И когато Митителу говори, имашъ впечатлението каточе ли иска да каже: „Какво, ще ме осждите за нѣакакъвъ турчинъ, когото изпратихъ на онзи свѣтъ!“

Убийцитѣ сж свободни. Колонистъ отъ Македония — Крецу — замахва съ тоягата си и простира мъртавъ стопанина на къщата — българинъ, понеже го поканилъ следъ тригодишното стоене да освободи дома му. Колониста се оправдава: бѣхъ въ законна самозащитата. Гражданската страна не представена.

Убиецътъ е свободенъ. Другъ колонистъ отъ Македония прѣсналъ съ една бутилка главата на единъ мѣстенъ жител — българинъ, понеже този му забранилъ да пасе стадото си

въ посежитѣ му. Престжпникъ се оправдава: българитѣ смѣтатъ, че сж въ България и могатъ да ни заподвѣдватъ на насъ, които доходме въ държавата си. Председателя забелязва: Но и тѣ сж въ държавата си, защото сж ромънски граждани. Граждански ищци нѣама.

Убиецътъ е свободенъ. Пакъ колонистъ отъ Македония, другъ такъвъ, пакъ за убийство! Въ списъка 18 дѣла, отъ които 15 на колонисти, обвинени въ човѣкоубийството.

БОРЕТА на ИТАЛИЯНСКИЯ НАРОДЪ

Известно е, че противъ Италия се приложиха всевъзможни санкции, за да я принудятъ да спре войната въ Абисиния. Италия ни най-малко не се сгресна. Напротивъ, италианския народъ равнодушно прие това положение и даде да се разбере, че народната воля стои надъ всичко.

На повикътъ да се притекатъ на помощъ, даденъ отъ Римъ, всички италианци поднесоха годѣжнитѣ си прѣстени. Държавната хазна се нуждаеше отъ злато; таково италианцитѣ намѣри. Но не само въ Италия.

Отъ Галацъ, Браила, Букурещъ и Трансилвания, въ едно кратко време, сж изпратени въ Италия нѣаколко хиляди годѣжни прѣстени. Тѣй работятъ другитѣ народи!

Чети в-къ „Добруджански гласъ“

РУМЕНЪ КАМЕНОВЪ

(Фрагментъ)

Руменъ вървеше по срѣдата на улицата, която водеше към града, към лозята. Но право, той не знаеше къде отива. Въ дѣлната си рѣка, мушналь въ джоба, държеше револверъ. Съ показалеца си той играеше съ предпазителя му — ту го отваряше, ту го затваряше; оржжието бѣше заредено.

— Единъ мигъ и всичко ще изчезне. Навѣрно, известно време ще скърбятъ за него близкиятъ му и сегизъ-тогизъ може би, ще си спомнятъ приятелитъ му... Впрочемъ, не трѣбва много да се разсжда. Много мисли подхвърлятъ всѣко решение на колебание и парализиратъ всѣка акция. Такъвъ е животътъ...

Тѣй мислеше Руменъ, тръгналъ към лозята, или към гробищата — безразлично на къде. Смъртта не избира мѣстото, а дебне случая, момента. Единъ мигъ...

Бѣше тръгналъ към лозята, или към гробищата, но се отзова на полето — въ нивята, на единъ широкъ синуръ. Седна на земята и допрѣ дуплото на хладното оржжие до слѣпото си око...

Наоколо бѣ пусто, тихо.

Въ едно отъ многото добруджански бедни селца, Руменъ видѣ бѣлия свѣтъ. И отрасна тамъ — въ простора на житницата — майка, на полето, вѣдето имаше много цвѣтя, вѣчно слънце.

Руменъ нѣмаше дори гимназиално образование, но бѣ природно интелигентенъ, здравъ и силенъ. Бѣше челъ много книги, списания и вестници. Четѣше редовно и съ страсть мѣстнитъ вестници, четѣше и ги препрочиташе на сѣселанитъ си и мислѣше, че въ града е друго — животътъ тамъ е смисленъ, може да се работи, да твори, да бжде полезенъ за себе си и за обществото. Да, обществото, дѣлото, високо национално, народно дѣло, което като свѣтъль ореолъ сияе надъ всички и всичко и което мощно трѣби: да се обединимъ, да се слотимъ, да работимъ, да заведемъ народното дѣло къмъ възходъ!...

Руменъ бѣ увѣренъ, че той е единъ отъ ратницитъ, единъ отъ безименнитъ борци, стълпове на това дѣло, които се раждатъ въ плѣвелитъ на обществото, ала налучватъ правия пътъ и заставатъ достойни на чело на борбата, готови на всички жертви.

Това, за каквото пишеха вестницитъ, можеше да бжде мижъ и глухъ само крайно невежиятъ, забравилъ име и родъ, загубилъ всѣко национално чувство и племенна гордостъ. Най-малкото Руменъ можеше да бжде единъ отъ

десеткитъ самоотвержени борци и най-важното — ще бжде полезенъ на дѣлото. Кржгътъ на неговитъ слушателитъ въ село бѣ много тѣсенъ; нищожество срѣдъ нищожества. Да четешъ и да говоришъ за сплотеностъ, единство и за борчески духъ на нѣколцина селяни, които внимателно слушатъ, но заловятъ ли се за плуга забравятъ всичко, това му бѣ противно и низко. Преди всичко, трезво национално съзнание, борба и смисленъ животъ...

Съ такива мисли и съкровени мечти, преизпълненъ съ неизразимо чувство за творческа народна дейность, Руменъ напусна селото и се отзова въ шумния градъ.

Но що сж мечтитъ, иматъ ли цена искреннитъ и пламенни чувства къмъ родна дейность, къмъ борба, къмъ оная свещенна борба, въ вихъра на която канимъ младитъ наши синове и насаждаме въ крехкитъ имъ души семето на съзанието и любовта къмъ родното, когато при първия допиръ съ общественитъ смяодки, наречени „борби“, ги оставиме срѣдъ улицата, въ тинята на общественото благо и тамъ ги забравяме? Руменъ дойде въ града съ високото съзнание и крѣпка вѣра, че е годенъ за дѣлото, за което отъ десетина години мѣстнитъ вестници пишеха възторжени статии. Въ душата си той нѣмаше свѣтлото съзнание на самоотвержения борецъ, който е махналъ рѣка надъ всичко и съ радостъ се нарежда въ първитъ редове на плеадата борци, чиито кръсть и Богъ е оная възвишена, свещенна борба, която се зове съ сладко опияняващото име — родно дѣло! Града, обаче, разби всичкитъ му мечти и разруши кумирътъ, който самъ той бѣше изгнналъ въ съкровищницата на своята светая-светихъ. Когато се представи при хората, които той смѣташе за великани на родното дѣло, получи първиятъ убийственъ ударъ.

— Наричамъ се Руменъ Каменовъ — каза имъ той — отъ село Х. Години на редъ следя и се възхищавамъ отъ дѣлото, което сте се нагърили да водите за моята татковина. Не малко работихъ и азъ въ село; азъ научихъ моитъ сѣселани да четатъ и да пишатъ на роденъ езикъ, азъ ги изведохъ отъ тъмнината и имъ посочихъ пътя на осъзнанието; азъ имъ припомнихъ, че сж българи. Това тѣ бѣха забравили отдавна. Сега се чувствавамъ годенъ и азъ да дамъ рамо на огромния кръсть, който вие мѣкните къмъ добруджанската Голгота. Дойдохъ да работя!..

Но когато излѣзе, не върва-

ше на ушитъ си.

За него нѣмаше работа.

„Борцитъ“ говорятъ за търговия и за всичко друго, за каквото обикновено говорѣха селскитъ моми, когато идватъ отъ града. А това, каквото пишеха вестницитъ, сякашъ е била стара, хубава пѣсенъ, която той е чувалъ нѣкога да пѣятъ въ село — лека, банална, приспивателна пѣсенъ за наивнитъ селяни. Въ града тя не се чуваше, Тукъ властвуваше другъ богъ — богътъ на интереса и на парата!

Стана му тжжно и мило за селото. Тамъ нѣмаше кой да буди заспалото съзнание на българина... Но, не! Неговото предопредѣление бѣ друго. Той дойде да се бори! Махна рѣка и за сетенъ пътъ се реши да се яви предъ човѣка, когото той мислѣше за стѣлбъ на родното дѣло. И налучи; тъкмо що последниятъ се парѣше за едно изкоренено, изоставено лозе.

— Давамъ ти — се горѣшеше стѣлбътъ на родното дѣло — 40.000 лей въ брой! Имамъ си къща, имамъ си лозе, но за хатъръ!..

Разговоритъ, който последва следъ разгорещениятъ парлъкъ, между стариятъ, съ име общественикъ и Руменъ, никога нѣма да стане достояние на хората. Това е може би, тайната сила, която крепи общественика на чело на обществото и го пази отъ личуванията на тълпата. Може би...

— Излъгахъ се — протена Руменъ — бѣхъ много наивенъ. Ще се върна въ село, но помогнете ми, заемете ми 40 лей за пътя...

Човѣкътъ, който за „хатъръ“ купуваше за 40.000 лей едно изоставено лозе, нѣмаше 40 лей!

Руменъ стисна револвера въ джоба си, но се облада. Той имаше високо съзнание. Отъ куршумъ може да умира единъ Ботевъ, но не и подобно жалко човѣче.

Широкиятъ синуръ се губѣше въ далечината на просторнитъ, изорани ниви. Наоколо бѣ пусто, тихо.

Никой не видѣ свързитъ по очитъ на Руменъ, никой не чу гърмежътъ на револвера.

Бѣ пусто

Я. Калиакренски

„Banatsci balgarsci kalendari“

Единъ малъкъ алманахъ, 100 страници, съ богати илюстрации и съдържание за живота на банатскитъ българи, които заживѣли въ пазитъ на Карпатекитъ планини; ето вече 200 години, далечъ отъ бащинията исж запазили своя обичай; нрави и езикъ.

Два вѣка животъ въ конгломерата на различни господствуващи народи не е билъ въ състояние да ги претопи и да ги залочи като етнически елементъ. Освенъ, че тѣ непожтнато сж запазили езика на своитъ прадѣди, освенъ че се гордѣятъ като българи, но тѣ тѣй далечъ сж отишли въ разбирането на племенната си гордостъ, че днесъ се явяватъ съ своята особена писменность и култура, които заслужаватъ внимание.

„Банатски български календаръ“ е една скъпа книга. Нѣма да преувеличимъ даже ако кажемъ, че тя е единъ величественъ памет-

никъ на непожтнато духъ на банатскитъ ринъ. Страница ница се зареждатъ нията за първитъ ски царе, за селване, живото новата родина, имъ и пр. пр. Доционалното чувство е запазено, се следния откъслечъ хотворението „veselj“, на стр. 31

„Хайда да се Балгаре куйе Рака с рака да И синка да зап Хайда, хайда ма У туй дружество

Цѣлиятъ „Каленарисанъ съ латибука и на езика се вижда отъ горхотворение — на тѣ отъ преди две ни.

Тѣ го запазили тиня и се гордѣятъ

Вежливиатъ Гарабедъ

Тжжна е нашата действителность!

Всѣка благородна инициатива се среща съ ентузиазъмъ, но за жалостъ, никога не се свързва съ желаниа резултатъ. Хвалбитъ се сияятъ отъ всички страни, подигатъ те до небесата и ако не се окопитишъ, ще осъмнемъ увисналъ като парцалъ тамъ, въ облацитъ... Тѣй е. Посрещатъ те добре, киматъ глава, одобряватъ, но вървайте, не чуватъ — преструватъ се. За това сж тѣй вежливи и услужливи — на думи!..

Задълбоченъ въ тия мисли, поточно — оскърбенъ, азъ никога нѣма да забравя кафедрисията Гарабедъ — богъ да го прости — който бѣше сжцо тѣй вежливъ и услужливъ, готовъ на всичко, но само на думи. Единъ типиченъ характеръ отъ миналото, отговарящъ по душата и „уста“ на... насъ, съвременницитъ,

— Гарабедъ — ще го попита нѣкой — не е ли идвалъ тукъ еди кой си?

Гарабедъ не го познава, но трѣбва да бжде услужливъ,

вежливъ. Такъвъ бжде всѣки почитателъ клиентитъ. Ще се подигне отъ те трѣси съ погледъ клиентитъ и ще оше по-вежливо: — Тука беши, сж И ще седне доволъ изпѣвилъ единъ дѣлъгъ.

Така единъ денъ кафенето му единъ и го моли да му се намира ул. Гарабедъ, чулъ нали трѣбва да бже жливъ и вежливъ, тежко отъ стола, да сж погледъ насрѣдъ маситъ въ задниа фене и сж една телма усмивка отъ

— Тука беши, сж И сжда важень воленъ че услужливъ та си.

Ехъ! Гарабедъ, Поне ти бѣше истина услужливъ,

ЗА ЧАЙ
КАФЕ, ПАСТИ,
АПЕРАТИВИ
ИСКАЙТЕ:
КОНЯКЪ

SECRETI
Rom Standard

За проданъ въ бодегитъ, крѣчмитъ и всички първокачествени колониални и спиртни магазини

Sediul fabricii BUCUR
Str. „Doamna Chiaj

Ромъно-българското минало

Чуждото дѣло въ Браила

преди единъ вѣкъ

отъ Д. Н. МИНЧЕВЪ

Въ броя си отъ 8 т. м. литературниятъ вестникъ „Revista Literar și Artistică“, печата една много интересна статия подъ заглавието: „Ромънското училище преди сто години“, подготвена съ инициалитѣ Г. К. Тора дава любопитни бележки за ржкописа на г. Перяну отъ гр. Браила „История на училищата отъ градъ Браила и околностите, 1832 — 1864 г.“ Трудътъ на г. Перяну е отъ голямо значение и бихме желали част по-скоро да бъде издаденъ. Но това, което най-много ни заинтересова сж бележитѣ, които дава за първото българско училище въ Браила за учителитѣ му.

Единъ отъ първитѣ учители е билъ Василь Стефановъ, вѣроятно българинъ, защото „г-нъ учителя преваря гръцки, но знаеше български езикъ“. Колкото до първата училищна сграда, тя е била единъ жакъкъ берлей въ земята. Училището се е нахождало отъ окопа на крепостта.

До Одринскиятъ миръ (1829), Браила е била турска крепостъ, обаче, следъ това минала отново къмъ ржкостенитѣ. Следъ опразване на града отъ турския армия, първи заселници сж бѣжанцитѣ български, предимно отъ гр. Сливенъ, както и доста гръци, дошли малко по-късно.

Ето защо г. Перяну казва, че тъй като населението е най-вече гръцко и българско, то частнитѣ училища сж отваряни най-мно-

го отъ гръци. Авторътъ дава интересенъ списъкъ на ученицитѣ отъ I-во отделение отъ училището на българина Никола Стефановъ. Това училище е имало като учители българи и гръци. Освенъ имената на ученицитѣ, списъка показва занаятиятъ и народността на родителитѣ. Тѣ сж дребни търговци, бакали, сладкари, митничари, сждии, капитани на шлепове и др. „всички българи и гръци“. Споменавайки нѣкои отъ имената, като Петраке, Поповичъ, Апостолъ, Панайотъ, Хараламби и т. н., авторътъ на статията казва, че тѣзи имена сж днеска обикновени ромънски, тъй като семействата сж се претопили въ ромънската маса, която наскоро взела да нараства въ града.

Следъ това се прави описание на първото ромънско училище въ Браила. Знае се много добре, че градъ Браила до освобождението е билъ силенъ културенъ центъръ на българитѣ. Тукъ, както се вижда отъ труда на г. Р. Перяну, се е основало едно отъ първитѣ български училища въ чужбина.

Но, въ една идуща статия ще изтъкнемъ значението на гр. Браила за културното възраждане на българитѣ.

Добро семейство

търси 12 годишно момиченце за лека домашна работа. За предпочитане селянче.

„Ионъ Крянга“ 14 — Базарджик.

Културния животъ на бълг. въ Букурещъ

Забележителното тая година въ Букурещъ е, че всички ромънски университети се посещаватъ отъ голѣмъ брой студенти чужди поданици.

Студентитѣ дошли отъ България надминаватъ вече цифрата 80 [осемдесет]. Болшинството отъ тѣхъ следватъ факултета на хуманна медицина, който съперничи съ много отъ западноевропейскитѣ добре уредени университети.

Тия млади българи, вѣрни и последователни на дисциплината и организационния животъ, възпитани строго въ тѣхъ още въ основнитѣ и гимназиални училища и тукъ се организираха въ отдѣлна потребителна кооперация. За тази целъ тѣ наели специална къща отъ три стаи на ул. „Демостенъ“ № 3, гдето всѣки отъ тѣхъ намира топъл обѣдъ и топла вечеря при минимални месечни вноски. И тукъ организационния и икономически духъ се прояви и даде блѣскави резултати.

И само като си помислимъ, че добруджанскитѣ студенти отъ 15 години насамъ говорятъ постоянно за създаването на такава кооперация и студентски домъ, а до днесъ не сж го създали, почваме съ право да съсѣмѣваме, че и недобруджанци сме потомци на общото и голѣмо българско племе. Въ случая никакви причини не сж извинителни. Това което ни интересува е резултата и фактитѣ.

Не само думи, а и дѣла очакваме отъ младитѣ добруджанци студенти, които ще бждатъ въ близко бъдѣще нашитѣ пионери и общественици.

Нека да си признаемъ — до сега прояви отъ широкъ масштаб не сме имали.

Ето защо, тия редове нека послужатъ като единъ примѣръ и поттикъ къмъ дейността и отъ другъ характеръ.

И надѣваме се, че първото което ще ни седаде като свършенъ фактъ е отварянето на читалището и студентския домъ.

Като заключение, поздравяваме съ възторгъ младитѣ студенти отъ България, като имаме предъ видъ, че отъ освобождението насамъ, тая година тѣхния брой е най-внушителенъ и че ше могатъ да реализиратъ действителното и искрено българо-ромънско приятелство — това което ние винаги сме желали като добри и лоялни ромънски граждани отъ български произходъ.

Вести отъ Букурещъ

— Коледната ваканция за учащитѣ отъ бълг. уще „Хр. Ботевъ“ започна отъ сжбота, 21 т. м. и ше трае до 8 януарий 1936 г.

— За 7 януарий 1936 г. въ българското училище „Хр. Ботевъ“ ше се устрои традиционна литературно-музикална забава съ обичайната „Коледна елка“. По този случай ше се раздадатъ разни подарѣци на учащитѣ.

Подготвени сж специални хорови номера и декламации отъ учителя по пѣние г. М. Токушевъ.

— Тия дни ше се издадатъ на беднитѣ ученици отъ бълг. училище „Хр. Ботевъ“, на брой 50, дрехи

и обуца, събрани като волни пожертвования отъ щедротото българско гражданство отъ гр. Букурещъ.

Като имаме предъ видъ, че всички тия деца взематъ редовно и всѣки обѣдъ топла храна още отъ самото начало на учебната година, изказваме благодарността на тия малки бедни деца къмъ щедритѣ дарители и благодетели.

— При църквата на българската колония отъ Букурещъ, благодарение усилията на енергичния диригентъ г. Б. Христовъ, бившъ пръвъ теноръ при Държавната опера отъ София, се организира отново черковния хоръ.

Д. П. Цачевъ

Г-ца Здравка Житарова

учителка

Г-нъ Никола Рубчевъ

студентъ

с годени

Долень-Чифликъ (България)

Базарджикъ

Хр. П. КАПИТАНОВЪ.

П. СТАНЧІОВЪ — ЧЕРНА

31. ОЩЕ ЗА МАЙКАТА НА ПОЕТА

Родителитѣ на Мария — майката на поета П. Черна, произхождатъ отъ градъ Ямболъ, България. Тѣ сж напустнали роднитѣ си огнища въ комарнитѣ маси следъ 1806 г. поради турскитѣ звѣрства и щедритѣ обещания на рускитѣ войски. Огначало сж се установили въ южна Бесарабия, гдето оставяйки излягани отъ своитѣ очаквания се завръщатъ презъ 1811 г. въ северна Добруджа и се заселватъ въ с. Черна, ведно съ други свои съграждани — ямболчани.

Всички семейства произхождащи отъ гр. Ямболъ живущи въ с. Черна, отъ тогава водятъ своето начало въ това село.

Бащата на Мария, се е именувалъ Василь Ташковъ, произхождащъ отъ виденъ и заможенъ родъ отъ Ямболъ, а майката се е наричала Димитра (съкратено Мита) Маркова, дъщеря на голѣмия ямволски богаташъ фурунджи Марко, чиито жена Кера, била богатско момиче отъ градъ Сливенъ; Мита Маркова имала

още две сестри — Йордана и Мария, останали и задомиени въ Ямболъ, гдето днесъ иматъ множество потомци и единъ братъ Генчо Марковъ, установенъ въ турско време отначало въ гр. Бабадагъ, отъ после въ с. Зибилъ, гдето билъ кръчмаринъ и отъ после въ гр. Базарджикъ, гдето се оженилъ, ималъ 8 деца, отъ които днесъ сж живи само Димитра Генчевъ, живущъ въ гр. Базарджикъ, ул. „Виржилу“ № 32 и наследницитѣ на сестра му Мария Тодоръ Ставрева, починала въ гр. Базарджикъ въ 1912 г., чиито деца — Кица и Цвѣтанка днесъ живѣятъ въ гр. Базарджикъ до Държавната болница.

Василь Ташковъ и жена му Мита фурунджи Маркова, родителитѣ на майката на поета П. Черна, имали две деца —

Станко, по-голѣмото, кръстено на името на бащата на Мита и Мария, кръстена на името на майката на Фурунджи Марко; Станко е земеделецъ установенъ въ село Черна, живущъ и днесъ въ бащината си къща, т.е. въ къщата на Василь Ташковъ, съ многобройни челяди и честити старини; и майката на поета — Мария Василь Ташкова, венчана на 8 ноември 1880 г. съ Панайотъ Станчійовъ и повторно презъ 1882 г. съ Наумъ Костовъ, български македонецъ отъ гр. Охридъ, бившъ четвикъ подъ войводството на Панайотъ Хитовъ, живъ и днесъ въ с. Черна, 81 годишенъ пазително запазенъ старецъ.

На 14 годишна възраст Мария Василь Ташкова напуснала училището, на 16 години се оженила, на 17 годи-

ни родила първото си дете Панайотъ, кръстено на името на починалия си баща, на 18 години се оженила повторно и поредомъ родила второто си дете Димитра, по мжжъ Иванъ Топалова, кръстена на името на майка ѝ Мита, жива и днесъ съ 4 деца, трето дете — Елена, по мжжъ Петко Станева, жива и днесъ съ 2 деца; четвърто дете — Зоица, умира три недѣли следъ раждането ѝ; пето дете — Деспина, по мжжъ Ченко Парашковова, жива и днесъ, съ 3 деца; шесто дете — Константинъ, на 2 г. възраст умира; седмо дете — Васила, жива и днесъ, съ 1 дете, селска акушарка, завършила по акушерство въ Букурещъ, на държавна служба въ с. Черна, осмо дете — Тодоръ, живъ, жененъ, деца нѣма, бившъ кметъ на с. Черна презъ

Рождество Христово

Ако се върнемъ съ 1935 години назадъ къмъ древността, ще видимъ че презъ течение на вѣковетъ много царства сж се промѣнили, човѣчеството е претърпѣло много покрусн, много войни, но човѣкътъ едва ли е могълъ да се отърси отъ нечовѣшкото въ себе си. Разликата между древния варваринъ и цивилизования днесъ варваринъ почти е нищожна.

И тогава е имало силни слаби. И тогава народитъ се намирали въ тежко стопанско положение и подъ натиска на привилегированитъ.

Рождението на Христа е съвпаднало въ едно време, каквото днесъ преживѣва цѣлото човѣчество: безколични страдания, душевенъ и мораленъ тормозъ, мизерия, безчовѣчно отнасяне човѣкъ къмъ човѣка, войни, бедствия и пр. До появяването на Виглеемската звезда всички очаквали рождението на новъ, великъ царъ,

който ще закриля беднитъ, ще царува съ миръ и любовъ, ще спаси свѣта. Едва когато Иродъ избива 14.000 младенци, тогава просвѣтла свѣтлата надежда, че наистина се е родилъ Месия! Очакваниятъ царъ, царътъ на вѣчния миръ и великата любовъ се ражда, оцелѣва, ала неговото раждане е предшествувано отъ потоци невинна кръвъ.

Великата европейска война погълна милиони жертви. Море отъ невинна кръвъ се пролѣ. Човѣчеството пакъ е въ очакване — очаква трайниятъ свѣтовенъ миръ.

Човѣкътъ, който проповѣдаваше тогава за миръ и любовъ, бѣ разпнатъ на кръста. Днесъ е сжщото. Мирътъ, дългоочакваниятъ миръ е разпнатъ на кръста на войната.

Рождеството отъ 1935 г., може би, ще посочи пътя по-нататъкъ отъ човѣшката голгота — тамъ където е истинскиятъ миръ.

КОЛЕДА

*Скъпи гости, коладеде,
драги гости коледари,
Богъ Исусъ върви на чело
тукъ на празникъ да ни свари.*

*Да ни свари на трапеза
сиромашка, но готова,
да си спомнимъ какъ е било,
та да почнемъ пакъ отново.*

*Пакъ отново, съ нови сили,
Богъ Исусъ до благослави,
та отъ рани и отъ грижи,
всеки бързо да оздрави.*

*И зърното, що застѣме,
да поникне, да избликне,
та за нашия трудъ и грижи,
Господъ пакъ да ни обикне.*

*И да стане наша къща
пакъ честита и богата,
ей, вий, гости коледари,
Богъ Исусъ е на земята!*

РАНИНА

Календаръ на „Добруджански гласъ“

Г. г. абонатитъ и четцитъ на нашия вестникъ ще получатъ безплатно разкошенъ степенъ календаръ.

Календарътъ ще излѣзе заедно съ новогодишния брой на в. „Добруджански гласъ“, на 31 т. м.

ниятъ салонъ „Изворъ“ ще приюти гражданитъ, за да прекаратъ приятно нѣколко часа.

— Следъ празниците ще бжде представена отъ Любителската театрална трупа при Обществото битовата пиеса „Боряна“ отъ Йорданъ Йовковъ.

— Всѣки празниченъ день, въ църквата св. св. Кирилъ и Методий, пѣе църковния хоръ подъ диригентството на г. Калинковъ.

Коресп.

„ИСПАНСКАТА МУХА“

на сцената въ бълг. училище отъ Букурещъ

Букурещъ—На 15 т. м., младежката секция при Бълг. Културно и Благодетелно д-ство „Братство“ изнесе, за въ полза на беднитъ ученици при бълг. училище „Хр. Ботевъ“, пиесата „Испанската муха“ комедия въ 3 действия отъ Арнолдъ и Бахъ.

Върѣвки, че тая пиеса се изнесе за трети пжтъ отъ сжщата секция и при сжщия почти съставъ отъ участващи, все пакъ публиката, имайки предъ видъ успѣха на пиесата отъ миналото и благотворителната целъ на предстоящото представление, посетити тоя пжтъ масово.

Съ тая пиеса нашитъ млади студенти показаха, че съ трудъ и постоянство могатъ да постигнатъ много.

Асоветъ и героитъ на вечерята бѣха Г. Кръстевъ — Памукчиевъ, въ ролята на Алексей Е. Соковъ, Дим. Поповъ, въ ролята на стария Катринъ (Вуйчо Ваню), Л. Петрова, въ ролята на

Катерина Ивановна и обене Пиринъ Бояджиевъ, ролята на младия, наивен и неопитенъ въ животъ Гриша Любковъ. Тѣ бѣха аплодирани презъ всичкото време и при сжщата сцена. Следъ тѣхъ Г. Язаджиевъ — Геннадий М. Пугачевъ, К. Василевъ — Владимиръ П. Рюшкинъ, П. Батулевъ, Николай И. Басевъ и В. Маличевъ — Кузманъ Гр. Любковъ съ дадоха вѣрно типоветъ на героитъ и най-послъ студенткитъ Г. Петрова, Л. Фотева и М. Саламанска допълниха задоволителенъ ансамбл.

Съ тази пиеса нашитъ млади студенти приключватъ временно дейността си предъ видъ коледната ваканция, следъ която надѣваме се, да изнесатъ и нѣкои сериозни пиеси съ държание изъ български битовъ животъ, станали известни дори и въ странство.

Д. П. Ц.

Вести отъ Констанца

Въ недѣля, 22 дек. въ театралниятъ салонъ „Изворъ“, по случай Коледнитъ празници, учащитъ се отъ бълг. училище дадоха забава. Отъ страна на Обществото се раздадоха на беднитъ ученици костюмчета, дрехи, престилки, обувца и чорапи. Една благородна традиция, която нашето гражданство щедро изпълнява всѣка година.

— За първи пжтъ, отъ

толкова години, нашето Общество ще посрещне обшо Новата 1936 година. За целта още отъ сега сж почнали приготвленията. Покрай танцовата и веселата частъ, ще има и една литературно-музикална програма.

— Традиционниятъ балъ на Бълг. Общество е насроченъ за 26 декемврий — вториятъ день на Коледа. И този пжтъ разкош-

1931—32 г., девето дете — Иванъ, живъ, жененъ съ 4 деца, десето дете — Анастасия, помжжъ Александъръ Иванова, руснакъ, иленикъ отъ 1917 г., забѣгналъ въ Варна презъ 1918 г., престоялъ тамъ 15 г. и завърналъ се обратно въ с. Черна, гдето си отворилъ зтелие за мобили, съ 4 деца и единадесето дете — Константинъ, живъ, жененъ съ 4 деца.

Значи, Мария, майката на П. Черна е имала отъ първия си мжжъ Панайотъ Станчйовъ едно дете, а отъ втория си мжжъ Наумъ Костовъ — 10 деца, отъ които днесъ живи 8, които пжкъ отъ своя страна иматъ 22 живи деца. Съ други думи, днесъ П. Черна има въ с. Черна 5 сестри, 3 братя и 22 братови и сестрени деца или цѣлото му семейство се състои отъ 32 жи-

ви човѣка, извънъ семейството на чачо му Станко Василь Ташковъ.

Имахъ случая да говоря съ всички тия хора; всички въ семейството си и въ село говорятъ изключително български езикъ; ромънски езикъ знаятъ само мжжегъ, но не говорятъ освенъ въ отношенията си съ чиновницитъ, защото въ с. Черна говоримия езикъ е българския, понеже е едно голѣмо село съ запазено и здраво българско население.

Майката на поета знае и говори само български езикъ; попитахъ я нарочно, да ми признае, знае ли ромънски езикъ и ми каза, че разбира малко, но знае да произнася само нѣколко думи, безъ да свързва правилно изреченията, по която причина за да не ѝ се смѣли, избѣгвала да говори; заговорихъ ѝ на ромън-

ски и я помолихъ да ми отговори все на сжщия езикъ и тогава въ действителност, лично се убедихъ, че не може да произнася правилно нѣколко думи, които знае нито да ги свързва въ текуща речъ. Това изтъквамъ и пиша подбуденъ изключително отъ интереса къмъ истината. Абсолютно никакви други съображения не съмъ ималъ предъ видъ. Така че, всички твърдения на упоменатитъ вече биографи на П. Черна, какво че майка му е била ромънка, сж абсолютно неоснователни, не отговарятъ на живота и лесно провѣрима действителност и не почиватъ на никакви доказателства. Тѣ сж плодъ на фантазията на авторитъ и резултатъ на тенденциозни подбуждения. При съмнение или желание и други да се убедятъ въ изнесенитъ отъ насъ

факти и истини, всѣки може много лесно да ги провѣри — едно посещение до с. Черна е достатъчно.

Говорихъ и съ други по-възрастни черненци за произхода на баба Мария и ги попитахъ, дали е вѣрно твърдението на нѣкои автори, че тя била ромънка? Всички бѣха елиподушни — изключено е и да се помисли подобно нѣщо, защото добре сж познавали и баба ѝ — Василь Ташковъ и майка ѝ — Мита Маркова — чистокръвни българни отъ гр. Ямболъ.

Освенъ това, презъ 1865 г., тогава когато се е родила Мария, въ с. Черна е нѣмало ни единъ ромънецъ; ромънци сж дошли и сж заселили като чиновници въ с. Черна, едва следъ 14 ноемврий 1878 г. Преди тази дата не е запомнено да е имало установени

ромънски семейства въ с. Черна.

Всички тия факти, доводи и изследвания напълно ме убедили, че е изключено майката на поета П. Черна — Мария, да е отъ ромънски произходъ, а напротивъ, очевидно е, че е чистокръвна българка.

И въ тоя случай, не оставя на всички биографи на П. Черна, упоменати и неупоменати, които тенденциозно или поради невежество сж писали, че майка му е ромънка — освенъ да се поправятъ, не само отъ уважение къмъ истината, но и отъ почитъ къмъ паметта на покойния поетъ.

Разбира се, безъ изключение, съ което се подразбира, че въ тая категория е включенъ и професоръ Николае Йорга!

СОФИЯ! ДОБРУДЖАНЦИ!!!

ПОСЕТИТЕЛИ НА СОФИЯ!

Искате ли евтини, здрави, елегантни и гарантирани, дамски, мжжки и спортни обувки **ще намѣрите въ първокласнитъ магазини на вашия сънародникъ**

ВАСИЛЬ ПОПОВЪ

Булевардъ Дондуковъ № 6 | **СОФИЯ**
и клонъ " " " 53

Печатница „ИЗВОРЪ“

ВОТА НА МАЛЦИНСТВОТА

Рождество Христово

Пред 1935 години се е родил Богочовкът Христос, първият проповедник на християнството между народите. Той е проповядвал да сме ближния си, тъй като себе си, да не убиваме, да не крадем — да имаме мир и любов на земята.

Трудно е било да се проповядва в дълго тия дни проповеди. Голъми тълпи са срещали в началото Негови последователи.

Съзнаем, че противници на Иисуса казали: „разни разни Го!“ И Го казали на кръст!.. Разлика Го, за да възкръсне четиридесетия ден, че това Той доказа на земята, че правдата, справедливостта, човъчността винаги ще възтържествуват.

Съзнаем, че от тогавашното години, Човъчеството мина през много трудности. Науката стигнала до безкрайност. Народът заламил глава за пари, за власт — открили новите земи. Едни — по-културни — завладяли други и владели робството в някои континенти е в своя история. Друга част пък владели „културни“ — на много, се взаимно за-

владяли, като она част от населението, останало в предели на владетеля, нарекоха с модерна дума малцинство. За утешение на тия малцинства се създадоха редица институти, които при все доброто желание на някои от тях, не можали да им гарантират сносен човъчки живот.

Човъчеството, а най-вече християнството, върви към упадък. Последователите на великия Христос са в безжизна, Народите са самоизяждат. Никой не знае какво ще донесе утрешния ден. Точно днес, като се празнува Рождество Христово телефоните и радиостанциите носят най-тревожни вести — Англия се готви против Италия, Франция против Англия, Германия против Франция и т. н. т. н.

Защо? Какво се е случило? Кои са причините? Ето въпросът, на който може да се отговори и много лесно и много трудно!

Съ тия въпроси ни заварва Рождество Христово тая година и съ тях ще си честитим празника Христовъ?!

Ат. Цветковъ

АМЕРИКА против санкциите

От Вашингтон съобщават, че 17 голъми американски вестници са публикували на уводно място статии, чрез които силно нападали политиката на О. Н. против Италия. Американските вестници потвърждавали, че санкциите криели въ себе си самото начало на войната, против която тръбвало Америка да вземе мерки.

Генъ Идънъ м-ръ на външните работи

Радио Букурещ съобщи, че на мястото на г. Хоръ, билъ назначенъ г. Идънъ, досегашния представител на Англия въ О. Н.

Въоръженията на България

Букурещ — Посещението на турския министър на войната въ Букурещ и Българград, споредъ мѣродавни източници, било въ връзка съ положението на Балканите и главно по въоръженията на България, която въ последно време трѣскаво се приготвяла.

90-та сесия на О. Н.

Женева — 90-та обикновена сесия на Обществото на народите ще се открие на 20 януарий 1936 год.

Главната точка въ дневния редъ предвижда разискванията по итали-абисинския конфликтъ.

Открито писмо

Подписания Енчо Даневъ, наследникъ на вочиналата Мария Енчева отъ с. Хасж-Кюселеръ, Калнакрени окръгъ, считамъ се за морално задълженъ да оповестя публично благодарността си къмъ застрахователното д-ство „Адриатика“, затова, че ми брой безъ никакво отлагане, чрезъ мѣстния си деятель, сумата по полиция № 363.681, съ която приживъ бѣше застраховала живота си покойната.

Лей 60.000 [шестъ десетъ хиляди] срещу която починалата ми съпруга бѣше брояла само 2.142 лей, понеже застраховката бѣше направена тая година презъ м. с. птемврий.

Тая акуратностъ въ изпълнението на суматъ, смѣтамъ, че трѣбва да бѣде известна на по-широкъ кръгъ хора, за да иматъ предъ видъ солидното и сериозно дружество „Адриатика“, което съществува отъ близо 100 години и когато се замислятъ за обезпечаване на семейството си, да знаятъ къде да направятъ това.

Съ почитъ Енчо Даневъ

Елхата на нашите гимназии

Забравената пѣсенъ

На 21 т. м., недѣля преди пладне дветѣ частни гимназии отъ Базарджикъ — мъжката и девическата — организираха предколедно утро съ елха.

И тукъ прокълнатата дезорганизираностъ и липса на всѣкакъв редъ, съ които се отличаватъ всички наши прояви отъ този родъ. Малко съобразителностъ и старание щѣше да се даде възможностъ на публиката да се отдаде на художествено съзерцание — първото условие на задоволство отъ всѣко сценично зрелище.

Заредиха се хорове. Слава богу: въ програмата български народни пѣсни!

Хорото, изпълнено отъ ученици гимназисти, а най-вече ржченицата, чудно възсздадена отъ ученички, подъ ржководството на тѣй заслужилата г-жа Цанка

Колева — Лазарова, стоплиха душите ни и изпълниха сърдцата ни съ чувството на самогордостъ. Благодаримъ на ржководителката и изпълнителите за нѣколкото благи минути, които ни подариха.

Гимнастиката и този път слаба. Когато нѣма единство въ костюмите — първото условие за художествено изнасяне — ритъмъ и хармония, защо се излиза на сцената?

Нѣколкото декламации бѣха добре казани, но ефекта щѣше да бѣде ненадминатъ, ако имаше по-изисканъ подборъ.

Сценката бѣше изнесена добре. Но защо декорите бѣха тѣй прибрзани? Съкашъ, че въ нашите гимназии нѣма учители по рисование...

На края се раздадоха подаръци на децата.

Още по комасацията въ Дуросторъ

Силистра — Много се писа по този въпросъ, много скандали се подигаха, но като че ли всичко напразно. Комасацията изглежда, че бѣ направена да облагодетелствува известни кръгове за смѣтка на мѣстното население. Следъ известните злоупотрѣблени по прилагането на комасационния планъ въ селата Попина, Яли-Чаталджа и масовитѣ протести на населението за окупателното отмиане на така изработения кадастралеръ планъ, днесъ се разкриватъ нови злоупотрѣблени въ селата Пъндаклий, силистренско. Това разкритие е една брънка отъ общата верига на злоупотрѣблениата вършени въ Дуросторъ, нѣкои вече разкрити и предадени въ ржцетъ на правосъдието, а голъмата частъ останаха скрити.

Думатъ е за с. Пандъклий, където нѣколко души издебнали удобния случай, си взели хубави ниви. Тѣ се спогодили съ инженера, който замѣня парцелите съ други, понеже тѣхните се паднали на много лошо, непроходимо мѣсто. И това става следъ като всички селяни си бѣха сложили граничните камъни, повикани отъ

инженера, който посочва и предава всѣкому отмирения парцелъ.

Обръщаме вниманието на прокурорския паркетъ за извършените фалшификации въ кадастралния планъ на селото и върваме, че ще се заповѣда разследването на случая и всѣки ще бѣде поставенъ на заслуженото мѣсто. Ние оставаме съ съмнението, че въ това село има още много фалшификации, които трѣбна да бѣд тѣ разкрити.

Д. Курдумановъ

Добро семейство

търси 12 годишно момиченце за лека домашна работа. За предпочитане селянче.

„Ионъ Крянга“ 14 — Базард.

ЗА ПРОДАНЪ НА ИЗНОСНА ЦЕНА

30 хектара земя въ землището на село Мансѣрово — шосето Армутлий.

Справка и споразумение при Петъръ Д. Кировъ ул. „Николай Балческу“ 18

— БАЗАРДЖИКЪ —

НЕВЪНА В. МАРИНОВА

ПОЧИНА

Пощадната смъртъ неохотно грабна и отнесе полето на театралното искусство нашата мила и друга Невѣна В. Маринова, 40 год. Ударътъ очакванъ и мъчно поносимъ. Жизнерадостна и весела при най-тежки нещастия на живота, тя до вечерите наша сътрудница и приятелка. Около нея, по-голъма сестра, се играше въ театралния клубъ презъ време на репетициите и слушахме нейната сладка и искрена шалва която ни сгрѣваше и веселеше. Довчера тя бѣше насъ, на сцената, де-лаваше своето благо-

родно любвеобилно майчино сърдце.

Днесъ, уви, незамѣнима наша дружка, непрежалима приятелка за своите връстници, любима и незабравима съпруга на нашия майсторъ — режисьоръ, примѣрна и грижлива майка на две мили дечица — сирачета — ти си превърната въ студень безжизненъ трупъ, който следъ малко ще бѣде погълнатъ отъ черната студена прѣстъ. — Такава е била волята на Провидението!

Да бѣде миръ на душата ти и вѣчна памѣтъта ти!

Отъ Театралната трупа при Б.К.О., Силистра

БОРИСЪ Д. ПОПОВЪ
 АДВОКАТЪ
 до Шадрфанския площадъ срещу гаража въ уличката за префектурата кабинета на дъръ Ханджиевъ

